

అమ్మ నాన్నతో చిన్ననాటి జ్ఞాపకాలు

(ॐ) Om is a combination of three letters, A, U, and M. Each letter represents one of the Hindu Trinity. The most commonly accepted explanation is as follows:

- The first letter A (pronounced like e in HER) stands for the Lord Brahma, the creator of the Universe. It is also the first alphabet letter A in the ancient Hindu language Sanskrit in which most of the scriptures are written.
- The second Letter U (Pronounced u as in PUT) represents Lord Vishnu, the preserver of the Universe
- The third letter M (pronounced m as in MUST) represent Lord Shiva, the destroyer of the evil in the universe.

Moola Prameela & Moola Keshava Reddy

మాతృ దేవో భవ పితృ దేవ భవ
ఆచార్య దేవో భవ అతిది దేవో భవ

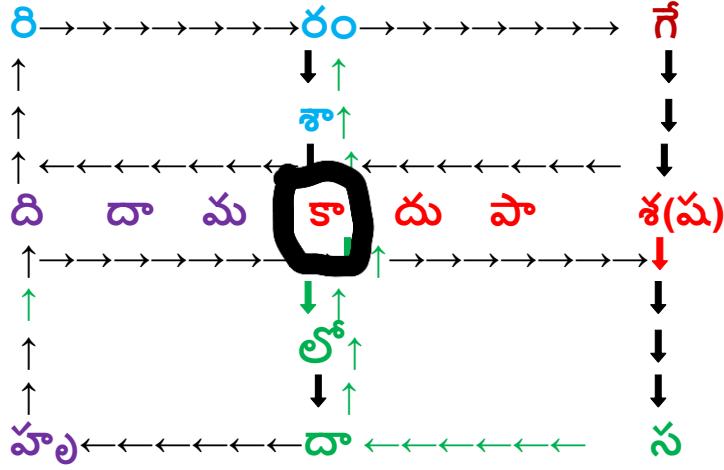
NOTE: Whoever can able read Telugu language script, which is my mother tongue, can read the following poems.

In our school days, my father used to entertain/read us with these (around 200-300) poems to us during our Dussehra, Winter, and summer holidays time in our hometown. Some of them are riddles or brain teasers, and some of them are funny, and some of them are devotional poems.

If you have time and interest to watch (Approx. 35 minutes: which my daughter-in-law recorded in 2008 when my father visited us here in Ashburn, Virginia, USA). You can watch this video by copy and paste the URL in your browser.

<https://www.youtube.com/watch?v=tgWOjMZxx7w>

Funny poems:

The above poem can be read like: Circle is the starting point to read and follow the arrows which you can read/write the poem like below.

కాదు పాష సదా లోకా
కాలోదా హృది దామకా
కామదాది రిరం శాకా
కాశా రంగేష పాదుకా

The below poem, you can read but you can't write.

Thbruuu (shake your lips. you can't write, just say it) ata Baba lata pai

Thbruuu (shake your lips again. you can't write, just say it) ata Shiva sharamu meeda

Odlodlodlo (shake your lips and tongue at the same time. you can't write, just say it) akkama

Kcha kcha kcha (you can't write) Anna vari krama mettidaya

NOTE: Please, try to write this poem in Telugu

AB లు CD లు ఎక్కువైనందున
వేద శాస్త్రములన్ని ఏట గలిసే
సంసారులగు స్త్రీలు సానులైనందున
వేశ్యలకన్నంబు వెలితియాయే
MAలు BA లు ఎక్కువై నందున
లోవరుసెకండరీలకు లోటు గలిగె
జర్మనీ సిల్వరు జన్నించి నందున
వెండి బంగారమ్ము ముండమోసే
బొంబాయి జగమందు ముత్యములు గంగ చేరె
కల్ల నిజమాయే సత్యంబు చెల్లదాయే
తల్లి విషమాయే పెళ్ళాము బెల్లమాయే.

పుట్టి నింటికి కీర్తి తెచ్చునదియు యాడ్డి
నపకీర్తి పంచేది నదియు గాడ్డి
అత్తమామల సేవలెత్తి చేసిన దాడ్డి
అంటకుండగ తిరుగు నదియు గాడ్డి
ఏ పొద్దు క్షేమములు నెల్ల గోరిన దాడ్డి
ఏమి లేవని యేడ్చు నదియు గాడ్డి
పురుషుల వంక కడు దొల్లుపోవు నది యాడ్డి
పరుల ఇల్లిల్లు తిరిగేది పయ్య గాడ్డి
వినుడి మాయప్ప సిద్ధప్ప మకుడప్ప
కరము కవికప్ప కరియప్ప కలికమప్ప.

Riddle or brain teaser poems: Answers are at the bottom of this document

---

నూతి జలంబులోన పది నూరు శిరంబుల ఎద్దు మేయగా
కోతికు గొర్రె (sheep) పుట్టెనని, కొమ్మున గాడిద కూత కూయగా
నూతి పయోదరమ్మున నల్లని వెన్నెల మించి కాయగా
మానవ నాథ ఏనగకు సింహము పుట్టెను ఏమి సొద్యమో.

అన్ని అన్ని
అన్నిలో సగము
సగములో సగము
నాతో నూరు

Question: ఆ అన్ని ఎన్ని

NOTE: You can resolve this problem using a linear equation with one variable

ఒక మక్క చీను (Corn Crop)

ఒక రామచిలుకల గుంపు (Group of parrots)

ఒక్కొక్క రామచిలుక కర్రకు ఒకటి చొప్పున వ్రాలితే ఒక చిలుక మిగిలింది

ఒక్కొక్క రామచిలుక కర్రకు రెండు చొప్పున వ్రాలితే ఒక కర్ర మిగిలింది

Question: రామచిలుకలు ఎన్ని? మక్క కర్రలు ఎన్ని?

Other poems:

శిరి విరిగి విరిగి విశికిరి బిరి బింకిరి బిండి తినిరి

నితికిరి నిలిచిరి చింతించిరి మిడికి మిడికి తిట్టిరి భీతిన్.

నా నూనును నిననననా

నేనేనన నన్ను నిన్ను నేనని ననినా నేనేనేనన్ననా

నేనను నన్ని నిన్ను నిన నేనననా

ఒక్కటొక్క టటానసూర్యుడు ఆదినారాయణుడు తప్పకుంటలెక్క పెట్టు
ముప్పదిఒక్కటి

It's in a poem form and if you count each letter, you will get a total of 31 characters

---

అమర గనాది శూల విమలాంకృత తాండవ లీల జంక్రునాం;
ననమున నమృ నన నంబును నంబు నంబునం;
తక ధరి దిమికి దిమికి దివి దత్తత దత్తత దత్త దత్త యో
నిగ నగు నేల మార్చగన్ నీటిత కృష్ణుడు నాట్య మాడగన్

కట్టుబోతులవంచు కనుల కిందను ఎర్ర బొట్టు పెట్టియు లక్కబోని బెట్టె
మీసములు దృవ్వుచు రోషంబు లాడుచు బతికేను పొమ్మని పంతమాడి
పిండి బొమ్మలు చేసి పిక్క లోపల పెట్టి పసుపు కుంకుమ వాటిపైన
పూసి
మినుములు, ఆవాలు, మేడిఫలంబులు జీడిగింజలు పెట్టి చెట్టు క్రింద
నిలిపి హారములు చేయుచు నిన్ను దలువ బాగ సేయుదువట నీకు
సాటియగునె
భూషణ వికాస శ్రీ ధర్మపురి వాస దుష్ట సంహార నరసింహ దరిత దూర

Devotional poems:

దాచుకుని రావణా సురుని దైత్య బలంబులు దోచిన వారెవ్వరో;
ప్రాకటమైన ఉంగరము ఏవర జురెవ్వరి చేతికిచ్చెన్ రాకజు గోరునె
వీరులు రాజిత పర్వత మేవ్వరెక్కిరో;
ఏకధమైన పాండవుల కేమియు రావలే కర్నుడిప్పుడున్;
చేసుకొని రామ లక్ష్మణులు సీతకు తమ్ముడు శంబుడన్నయున్;

రామ విశాల విక్రమ పరాజిత భార్గవరామ సద్గుణస్తోవ పరాంగనా విముఖి
సూరత కాయ వినీరనీర విశ్వామగ కుస్తు వంశకళ శాంభవిసోమ సురారి
ప్రోద్భలో రామ విరొమ భద్రగిరి ధాశరథీ కరుణాపయోనిధి

శ్రీ రఘురామ చారు తులసీదలలామ సమక్ష మాది శ్రుంగార గుణాభిరామ
శ్రీయగన్నుత శౌర్యమాలలామ దుర్వారక బంధ రాక్షసై రామజనజైకమ్మ
శార్నవౌ తారక నామ భద్రగిరి ధాశరథీ కరుణాపయోనిధి

శ్రీకృష్ణ రాయబారం (Sri Krishna Raya baram)

భాగమివ్వక యున్న బలమైన గద చేత దుర్యోధనుని తోడలు దృంతుమనుము
దుష్టాసనుని గుండె చీల్చి రక్తము త్రాగి ప్రేగులు మెడయందు వేతుననుము
సంగ్రామ సమయంబు సభవించిన కృష్ణ శత కుమారుల చావు సత్యమనుము
మాకెగ్గులోనరించి మాయ కార్యంబెల్ల దండిగా జ్ఞాపకము వుండెననుము
కీర్తి గాంచిన రాజ్యంబు గెలుతుననుము ఏది ఎటులైన మా పాలు ఇవ్వమనుము
పాపరా కృష్ణ వేణుగోపాల కృష్ణ.

ధన ధాన్యములు దండిగా పండేటి రాజ్యమంతయు ధర్మరాజు పాలు
లోభి తనంబగు రారాజు మన్నన గన్న భీమన్నపాలు;
ధరణీకి బలిసేయు తన సైన్యము గండ బెండారము చేయు గాంధీవి పాలు
చచ్చు వారాల జూసి చాలా దుఖము చెంద రామసాదర దృతరాష్ట్ర పాలు
సంతసము చెంద గోరి పాంచాలి పాలు పాల్ల వివరంబు దెల్ప గోపాల పాలు;
యనమడంచును పార్థుండు యాడేననుము;
పాపరా కృష్ణ వేణు గోపాల కృష్ణ.

చిన్నతనంబు నుండి బహు చిక్కులబెట్టి
మహీతలంబు మా అన్నకు రాజ్యము ఇవ్వకుండా;
మము వనవాసము పంపెనయ్య;
భీమన్న కిరీటి యెనక మన్ననలు సేయకు వారితోడ;
మా అన్నకు రాజ్యమివ్వమని
మేమెంతక యొర్చెద కేశవా.

అగ్రజుల అభిప్రాయమే నాది యనుము;
సమరమిడనాడి బ్రతుకుటె సౌఖ్యమనుము;
పాల్ల వివరంబు దెల్ప గోపాల పాలు
యనమడంచును పార్థుండు యాడేననుము
ఏది ఎటులైన మా పాలు ఇవ్వమనుము;
ఆపరా కృష్ణ వేణు గోపాల కృష్ణ.

ఏకంబుగా భూమి ఏలుతున్నట్టి
తల్లి తండ్రీకి ప్రణమిల్లెననుము

వనవాస మజ్ఞాత వాసంబు జరిపియు పడరాని ఇడుములు
పడితిమనుము;
తన గౌరవము నిలిపి ధరణి పాలించు నా పాండు భూపతి పాలు
పంచుమనుము;
ఐదుగురికి ఐదు గ్రామమ్ము లడిగితనుము
ఏది ఎటులైన మా పాలు ఇవ్వుమనుము;
పాపారా కృష్ణ వేణు గోపాల కృష్ణ

చలి నిన్ను పులి మింగి పోను
నీరెండతో చెప్పి నిన్నెల్లగొట్టిస్తా
చలి నిన్ను పులి మింగి పోను
...

A Telugu Palindrome: Backward or Forward which reads the same:

రెండు వైపులా ఒకేలా చదవండి: వికటకవి; తోకమూకతో; సమోస

Read from backwards like URDU: దడిగాడువానసిరా

One of the other poems is the one below which is taken from the Sumathi Sathakam (సుమతీ శతకము పద్యాలు) Book which was written in the 13th Century.

ఆరున్నొక్కటి ఎనిమిది
సారసముగ నేడు నైదు సరగుణ మూడున్
ధీరజ రెండును తొమ్మిది
శ్రీ రాముని కడకు నాలుగు సత్యము సుమతి.

In English translation as is:

ARUNNOKATI (61) ENIMIDI (8)

SARASAMUGA NEDU (7) NAIDU (5) SARAGUNA MUDUN (3)

DEERAJA RENDUNU (2) THOMMIDI (9)

SRIRAMUNI KADAKU NALGU (4) SATYAMU SUMATHI

6	1	8
7	5	3
2	9	4

Introduction: Magic with 3X3 Matrix Poem

The magic of the above poem: This poem consists of 1, 2, 3, . . . , 9 and none of the numbers are repeated. If you add column wise or row wise or diagonal, you will get the sum = 15. 1. See Figure 1.1, 2. Extend the lines like in figure-1.2, then 3. Add column wise or row wise or diagonal in figure-1.3 which is the sum = 15

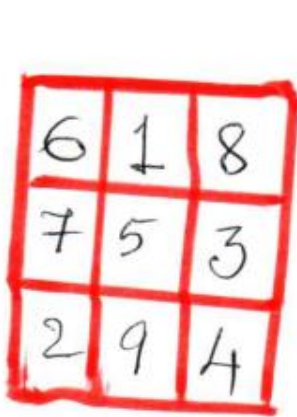

Figure 1.1

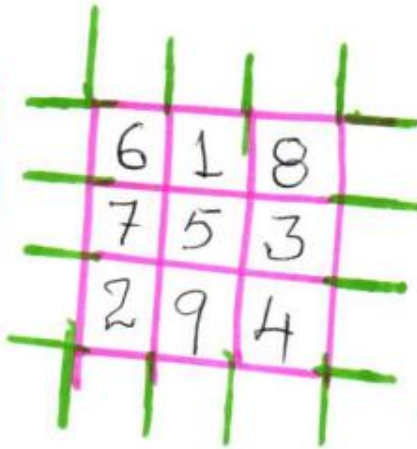

Figure 1.2

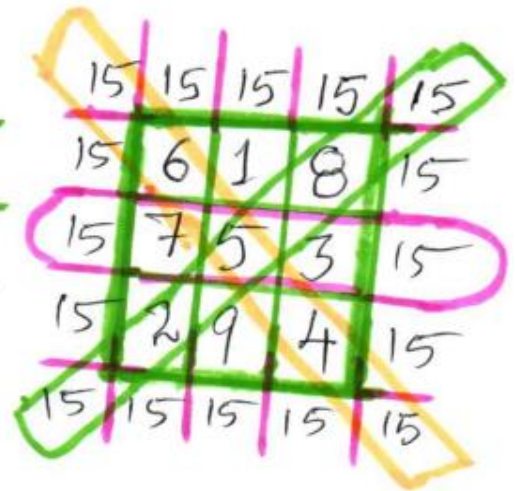

Figure 1.3

History of Sumathi Sathakam (13th Century)

The above poem was written in Sumathi Sathakam Book. The Sumathi Sathakam was written in the 13th Century. Sumathi Sathakam is composed of more than 100 poems (padyalu in Telugu) and one of them is the above poem. According to many literary critics Sumathi Sathakam was reputedly composed by Baddena Bhupaludu (1220-1280 CE). He was also known as Bhadra Bhupala.

Baddena Bhupaludu (aka Bhadra Bhupala)

https://en.wikipedia.org/wiki/Sumathi_Satakam

Finally:

1. అరి భయంకర చక్ర కరిరక్ష సాగరా సాయ శ్రీ గర్భరా సాటి యుగళ
2. నాళీక సన్నిభ నయన యండ జవాహ వానీశ జనక
వైభవ బిడౌజా
3. రాజీవ్ మందిరా రమణ భుజ ద్యక్ష వర జట స్తుతి శౌరి
వాసుదేవ
4. భూరి కృపాకరా బొబ్బిలి పరిపాల పాపపు జంగమా పరమ గరుడ
5. సోష శైల సుచిద్రక్ష ద్రహన హేళీ

From the above five stanzas, if you choose an alphabet from Telugu alphabets, by reading these five poems, and if you tell him your chosen letter is in which poem, he used to tell the letter you chose.

To resolve this problem, at that time, they used binary system to tell the answer.

- If your chosen letter is in the first stanzas, give $2^0 = 1$ point
- If your chosen letter is in the second stanzas, give $2^1 = 2$ points
- If your chosen letter is in the third stanzas, give $2^2 = 4$ points
- If your chosen letter is in the fourth stanzas, give $2^3 = 8$ points
- If your chosen letter is in the fifth stanzas, give $2^4 = 16$ points

NOTE: $2^0 + 2^1 + 2^2 + 2^3 + 2^4 = 1 + 2 + 4 + 8 + 16 = 31$

The solution poem should have 31 Characters like అ ఇ ఉ ఎ ఒ క గ జ చ జ ఇ ట
డ ణ త ద న ప బ మ య ర ల వ శ ష స హ ల్ల ఱ

Unfortunately, I forgot the complete solution poem.

Solution: అన్నయ్య తోటి విశ్వప్రగడ కామరాజు భాషించు ... దక్ష(న్య)ణ్యశా(లి)ళీ.

Solution: Annayaa thoti Vishva pragada kamaraju bhashinchu dakshanyashali

Starting is right but something is missing in the middle of the solution poem, and I did not get time to research on this. If you see the below diagram, we need to figure out the 'X's on Ltr column.

Sl #	Poem #s	Binary Calculation	Values	Pos	Ltr
1	1	2^0	1	1	‘అ’
2	2	2^1	2	2	‘న’
3	1, 2	$2^0 + 2^1$	1 + 2	3	‘య’
4	3	$2^2 + 2 * 2$	3	4	‘త’
5	1, 3	$2^0 + 2^2$	1 + 3	5	‘ట’
6	2, 3	$2^1 + 2^2$	2 + 3	6	‘వ’
7	1, 2, 3	$2^0 + 2^1 + 2^2$	1 + 2 + 3	7	X
8	4	$2^3 = 2 * 2 * 2$	8	8	‘ప’
9	1, 4	$2^0 + 2^3$	1 + 8	9	‘గ’
10	2, 4	$2^1 + 2^3$	2 + 8	10	‘డ’
11	1, 2, 4	$2^0 + 2^1 + 2^3$	1 + 2 + 8	11	‘క’
12	2, 4	$2^2 + 2^3$	4 + 8	12	‘మ’
13	1, 3, 4	$2^0 + 2^2 + 2^3$	1 + 4 + 8	13	‘ర’
14	2, 3, 4	$2^1 + 2^2 + 2^3$	2 + 4 + 8	14	‘జ’
15	1, 2, 3, 4	$2^0 + 2^1 + 2^2 + 2^3$	1 + 2 + 4 + 8	15	‘బ’
16	5	$2^4 = 2 * 2 * 2 * 2$	16	16	X
17	1, 5	$2^0 + 2^4$	1 + 16	17	‘చ’
18	2, 5	$2^2 + 2^4$	2 + 16	18	‘హ’
19	1, 2, 5	$2^0 + 2^1 + 2^4$	1 + 2 + 16	19	X
20	3, 5	$2^2 + 2^4$	4 + 16	20	‘ద’
21	1, 3, 5	$2^0 + 2^2 + 2^4$	1 + 4 + 16	21	‘క్ష’
22	2, 3, 5	$2^1 + 2^2 + 2^4$	2 + 4 + 16	22	X
23	1, 2, 3, 5	$2^0 + 2^1 + 2^2 + 2^4$	1 + 2 + 4 + 16	23	‘స’
24	4, 5	$2^3 + 2^4$	8 + 16	24	‘ల’
25	1, 4, 5	$2^0 + 2^3 + 2^4$	1 + 8 + 16	25	X
26	2, 4, 5	$2^1 + 2^3 + 2^4$	2 + 8 + 16	26	X
27	1, 2, 4, 5	$2^0 + 2^1 + 2^3 + 2^4$	1 + 2 + 8 + 16	27	X
28	3, 4, 5	$2^2 + 2^3 + 2^4$	4 + 8 + 16	28	X
29	1, 3, 4, 5	$2^0 + 2^2 + 2^3 + 2^4$	1 + 4 + 8 + 16	29	X
30	2, 3, 4, 5	$2^1 + 2^2 + 2^3 + 2^4$	2 + 4 + 8 + 16	30	X
31	1, 2, 3, 4, 5	$2^0 + 2^1 + 2^2 + 2^3 + 2^4$	1 + 2 + 4 + 8 + 16	31	X

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
‘అ’	‘న’	‘య’	‘త’	‘ట’	‘వ’	X	‘ప’	‘గ’	X

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
‘క’	‘మ’	‘ర’	‘జ’	‘బ’	X	‘చ’	‘హ’	X	‘ద’

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
‘క్ష’	‘స’	X	X	X	X	X	X	X	X

31
X

By any chance, if you guys are able to resolve this solution poem, please let me know,

Solutions:

నూతి జలంబులోన పది నూరు శిరంబుల ఎద్దు మేయగా: **Net (వల);**
కోతికు (కోతకు) గొర్రె (sheep) పుట్టెనని, కొమ్మున గాడిద కూత కూయగా:

Sheep

నాతి పయోదరమ్మున నల్లని వెన్నెల మించి కాయగా:

Oil Michine (Olden days in villages - Ganuga: గానుగ you guys might not know this);

మానవ నాథ ఏనగకు సింహము పుట్టెను ఏమి సొద్యమో:

Loin picture on Gold Ornaments (నగ - Oddalam)

Question: ఆ అన్ని ఎన్ని?

Equation: $x + x + x/2 + x/4 + 1 = 100$

అన్ని		అన్ని	+	అన్నిలో సగము	+	సగములో సగము	+	నాతో	నూరు
36	+	36	+	18	+	9	+	1	100

Question: రామచిలుకలు ఎన్ని? 4; కర్రలు ఎన్ని? 3